

VERSLAG

VAN DE VOLKSKUNDE-COMMISSIE DER
KON. NEDERLANDSE AKADEMIE VAN
WETENSCHAPPEN TE AMSTERDAM
OVER 1946

210

VERSLAG

VAN DE VOLKSKUNDE-COMMISSIE OVER 1946.

De Volkskunde-commissie heeft in haar vergadering van 13 Mei 1946 Prof. Dr. C. G. N. de Vooy tot voorzitter benoemd in de vacature, ontstaan door het overlijden van Prof. Dr. Jac. van Ginneken. Prof. de Vooy heeft deze benoeming voorlopig aanvaard als het enige Akademielid, dat thans nog deel uitmaakt van de commissie. In dezelfde vergadering werd Dr. Win. Roukens, privaat-docent in de Nederlandse volkskunde aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen, tot buitengewoon lid benoemd. Overigens bleef de samenstelling der commissie dezelfde.

De elfde vragenlijst, die een aantal vragen betreffende het volksgeloof over de zwaluw en de ooievaar en enkele kinderspelen bevat, kon pas in de laatste dagen van het jaar worden afgedrukt en dientengevolge pas in de eerste dagen van 1947 worden verzonden, tegelijk met een vragenlijst over spookhuizen en de daaraan verbonden verhalen, opgesteld door en uitgezonden op verzoek en voor rekening van de Studievereniging voor Psychical Research.

Evenals voor het dialect- werd ook voor het volkskunde-bureau een actie tot uitbreiding van het aantal medewerkers gevoerd, o.a. door middel van de pers. Hierdoor werden ook voor de Volkskunde-commissie verscheidene honderden nieuwe medewerkers gewonnen, zodat hun aantal reeds vrijwel tot het vooroorlogse peil is opgevoerd.

Op 31 December 1946 bedroeg het aantal ingevulde vragenlijsten: voor lijst 1: 2011, voor lijst 2: 1477, voor lijst 3: 1495, voor lijst 4: 1333, voor lijst 5: 1360, voor lijst 6: 1124, voor lijst 7: 1096, voor lijst 8: 981, voor lijst 9: 887, voor lijst 10: 639. Het totale aantal lijsten bedroeg: 12403.

In de loop van het jaar bereikten ons de tijdens de oorlog ver-

schenen afleveringen van het officiële orgaan der commissie, „Volkskunde” en de sindsdien verschenen afleveringen, t.w. no. 4 van jg. 4 (1944—1945) en de nos. 1—3 van jg. 5 (1946). De N.V. Uitgeversmij. „Elsevier”, die tot dusver de exploitatie voor Nederland verzorgde, bleek niet langer bereid deze taak te vervullen. Met ingang van 1946 heeft de N.V. Noord-Hollandsche Uitgevers-mij. te Amsterdam deze exploitatie overgenomen.

De heer Sinninghe werkte door aan zijn materiaalverzameling voor een woordenboek van het Nederlandse volksgeloof. Het ligt in de bedoeling, dit werk in manuscript op het bureau der commissie te deponeren, aangezien het zich minder leent voor een uitgave in boekvorm. Hij voltooide zijn studie over oude pleisterplaten en herbergen, die weldra in druk zal verschijnen, en verzamelde verder bouwstoffen voor een motievenindex van Nederlandse volksverhalen.

De in het vorige jaarverslag vermelde moeilijkheden, waardoor de Belgische Nationale commissie voor folklore tot werkeloosheid is gedoemd, zijn nog steeds niet tot een oplossing gekomen. Ten gevolge daarvan konden de voor het tekenen der volkskundekaarten vereiste gegevens nog steeds niet worden verkregen. In verband daarmee werd het tekenen van nieuwe kaarten ook dit jaar niet voortgezet. Op het eind van het jaar heeft de commissie echter met enkele Vlaamse folkloristen en folkloristische organisaties de mogelijkheid besproken, te haren behoeve een vragenlijst uit te zenden. De toegezegde medewerking maakt het waarschijnlijk, dat thans binnen afzienbare tijd de gegevens uit Vlaanderen kunnen worden verkregen, welke voor de voortzetting van de cartografische arbeid onontbeerlijk zijn.

De werkzaamheden van het administratieve personeel van het bureau hebben zich in het afgelopen jaar sterk uitgebreid, o.a. ten gevolge van de met succes bekroonde actie tot uitbreiding van het aantal medewerkers. Voor het excerpieren van periodieken, het bijwerken van de bibliografische hulpbronnen en het ordenen van het knipselarchief bleef dientengevolge weinig tijd over. Het aan-

tal bezoekers steeg aanmerkelijk en ook het aantal schriftelijke vragen was vrij groot. Het aantal ten geschenke gegeven boeken en overdrukken bleef gering.

Het Rijkssubsidie over 1946 bedroeg opnieuw f 13.000.—.

De commissie heeft in het afgelopen jaar drie leden van haar sub-commissie door de dood verloren. Op 6 Februari 1946 overleed de heer J. A. Jolles, op 15 Juli de heer Vincent Cleerdin en op 19 October de heer P. Groen. Bovendien werd haar eerst in de loop van dit jaar bekend dat het lid der subcommissie Dr. J. B. F. van Gils op 3 Maart 1945 is overleden.

De kantoorbediende G. van de Vegte nam op 30 Juni ontslag. Op 1 December werd mej. E. M. Veering als administratieve kracht aangesteld. Vanwege de afdeling Werkverruiming van het Gemeentelijk Bureau voor Sociale Zaken werd op 7 Januari Mevr. A. A. G. van Linden—van den Heuvel aangesteld, die het bureau echter reeds weer op 2 Maart verliet. Zij heeft zich bezig gehouden met de ordening van de verzameling kinder-liederen.

*Namens de Volkskunde-commissie der Koninklijke
Nederlandse Akademie van Wetenschappen:*

C. G. N. DE VOOYS, *voorzitter*

P. J. MEERTENS, *secretaris-penningmeester*

BIJLAGE

Lijst van personen enz. die in 1946 boeken en handschriften schonken aan het Centraal Bureau voor Nederlandse Volkskunde.

Dr. C. C. van de Graft, Dr. D. E. G. van der Heyden, M. Lombaert, Prof. Mr. E. M. Meyers, Thijs Mol, G. H. Sekhuis, G. J. A. te Strake, J. Storms.